

Jalostustarkastus

Jalostustarkastus on suunnattu kaukasiankoirien omistajille ja kasvattajille jalostustyön kehittämisen apuvälineeksi. Tarkastuksessa omistaja saa asiantuntijan apua siihen millaisia asioita mahdollisessa jalostuskäytössä pitää huomioida jotain tiettyä koiraa käyttäessä, jotta pentue olisi mahdollisimman onnistunut. Jalostustarkastuksen suorittaa asiantunteva tuomari, joka arvioi koiran ominaisuuksia rotumääritelmään verraten ja mitaten myös aivan konkreettisesti, mikäli mahdollista mm.:

- säkäkorkeuden
- välikämmenen paksuuden ja siitä laskien luustoindeksiin
- kallon leveyden ja pituuden sekä kuonon pituuden
- rinnan syvyyden ja leveyden

Arvostelu on huomattavasti yksityiskohtaisempi ja tarkempi kuin ulkomuototuomarien suorittama näyttelyarvostelu. Jalostustarkastuksessa pääpaino on nimenomaan jalostuksellisissa ominaisuuksissa eikä koiran esittäminen tai vähäinen esiintymiskokemus tai esimerkiksi koiran näyttävyyden vaikutus arvosteluun, kuten monesti näyttelyissä tapahtuu.

Huomioita:

- Jalostustarkastuksessa alaikäraja on 18kk ja tarkastuksen voi halutessaan uusia.
- Typistettykorvainen koira ei voi osallistua jalostustarkastukseen.
- Tarkastuksessa voidaan käyttää koiralla myös kuonokoppaa, jonka tulee olla malliltaan sellainen että koiran kuonon rakenteen ja hampaat voi nähdä selvästi (esim. ohuesta metallilangasta tehty koppa).

Mitä koirasta arvostellaan?

TYYPPI

Tyypiltään ihanteellinen kaukasiankoira on tasapainoinen, kookas, voimakas koira, jolla on järeä luusto ja voimakas lihaksisto. Mittasuhteiltaan se on hieman korkeuttaan pitempi (3-8% korkeuttaan pidempi). Sukupuolileima on selvä. Urokset ovat maskuliinisia ja pää suhteessa suurempi kuin nartuilla. Urokset ovat myös massiivisempia, suurempia ja usein rungoltaan narttuja lyhyempiä. Pitempikarvaisen muunnoksen uroksilla on selvä kauluri.

KOKO

Kaukasiankoiran kuuluu olla suuri, mutta optimaaliset käyttöominaisuudet huomioon ottaen ylisuuri koko ei ole ihanteellista. Erinomainen ja ihanteellisin koko uroksella on 72-77cm ja nartulla 65-70cm.

LUUSTO

Rodun tulee olla voimakasluustoinen. Luustoindeksi lasketaan välikämmenen paksuudesta ja säkäkorkeudesta.

PÄÄ

Oikeanlainen pää ja ilme ovat hyvin tärkeä osa rodunomaisuutta. Rotuleima ja sukupuolileima on hyvin paljon kiinni koiran pään rakenteesta ja ilmeestä. Pään tulee olla rotumääritelmän ihanteiden mukainen. Pää- kohdassa arvioidaan pään suhde runkoon, kuonon suhde kalloon, pään linjat sekä silmät ja korvat.

HAMPAAT

Hampaiden tulee olla voimakkaat ja purennan rotumääritelmän mukainen.

ETUOSA

Kohdassa arvioidaan koiran kaula, lavat, olkavarsi, eturaajat, rintakehä ja eturinta. Mitataan rinnan syvyys ja leveys sekä kyynärän korkeus.

YLÄ- JA ALALINJA

Säkä, selkä, lanne ja vatsa arvioidaan tässä.

TAKAOSA

Lantio, häntä, polvikulma, kinnerkulma ja takaraajat arvioidaan tässä.

KARVANLAATU JA VÄRITYS

Kohdassa arvioidaan koiran runkokarva, pohjavilla, väritys ja pigmentti.

LIIKKEET

Liikkeistä arvioidaan etuliikkeet, takaliikkeet, sivuliikkeet ja ylälinja koiran ollessa liikkeessä.

LIHAKSISTON KUNTO

Koiran lihaksiston kunto on käyttökoiralla tärkeä ominaisuus ja lihaksisto kertoo myös koiran yleisestä terveydentilasta ja tavasta käyttää itseään.

LUONNE

Luonteesta arvioidaan vastaako koira rodun ihannetta, jolloin koira on luonteeltaan erinomainen. Heikon arvosanan saa mm. koira, joka on voimakkaasti arka tai hallitsemattoman aggressiivinen tai voimakkaan flegmaattinen.

TERVEYS

Olemassa olevien virallisten terveystarkastuslausuntojen perusteella arvioidaan jalostuskäyttöön sopivuutta.

KIVEKSET

Uroksilta tarkistetaan kivekset.

YHTEENVETO

Tarkastaja antaa koirasta yhteenvedon, jonka mukaan hän suosittelee koiraa jalostuskäyttöön tai vastaavasti kertoo miksi koiraa ei suositella jalostuskäyttöön.

Rotumääritelmän mukaan hylkäävät virheet mainitaan myös erikseen, joita ovat: vihaisuus tai liiallinen arkuus, selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen, kaikki poikkeamat vaaditusta purennasta, hammaspuutokset: minkä tahansa muun kuin M3- tai P1-hampaiden puuttuminen, entropium, herasilmät, siniset tai vihertävät silmät, keskenään eriväriset silmät, typistetty häntä, jatkuva peitsaaminen, liikkeitä ei pystytä arvostelevaan, musta väri yksivärisenä tai yhdistelminä (haalistunut musta, mustat pilkut, laikut tai satula) paitsi maskissa, geneettinen sininen tai ruskea kaikissa sävyissään, sinertävänharmaa tai ruskea pigmentti kirsussa, huulissa ja silmäluomissa, punaruskeat (tan) merkit mustilla, sinisillä tai ruskeilla koirilla, koko alle alarajan, uroksen selvä narttumaisuus

Jalostuskoira ei välttämättä ole näyttelytähti, sillä useinmiten näyttelyarvostelut ovat varsin pintapuolisia ja tavallisissa näyttelyissä arvostelevat tuomarit eivät välttämättä tunne rotua kovinkaan hyvin.

Jalostustarkastuksen tavoitteena on kartoittaa, mitä annettavaa koiralla olisi rodulle ja millaisin ominaisuuksin varustetun uroksen/ nartun kanssa tulisi koira parittaa, mitä pitäisi ottaa huomioon vai onko mahdollisesti syytä unohtaa jalostuskäyttöaikeet jonkin painavan perusteen vuoksi. Kaikki koirathan eivät ole jalostuskoiria, vaikka ne olisivat muotovalioita ja aivan mahtavia kotikoirina. Vastaavasti koira, joka ei ole näyttelykehissä loistanut, saattaa omata erittäin toivottuja, ihanteellisia ominaisuuksia ja koiralla voi olla hyvinkin paljon annettavaa.